

Med fokus på SKOLDAGEN!

Patientinformation om Equasym® Depot (metylfenidat) och ADHD

EQUASYM[®] DEPOT
Metylfenidathydroklorid

Denna broschyr har du fått av din läkare

❖ Narkotikaklass II - Narkotika med medicinsk användning

Till föräldrar	2
Om ADHD	3
Behandlingen av ADHD	4
Läkemedel	4
Användning	5
Equasym Depot	6
Så tar man Equasym Depot	8
Matrutiner	10
Biverkningar	11
Sammanfattning om medicinen	12

Till föräldrar

Efter utredning har ditt barn fått diagnosen ADHD, Attention Deficit Hyperactivity Disorder, d.v.s. uppmärksamhetsstörning med hyperaktivitet. Det uppskattas att 5-7 procent av barn i skolåldern har ADHD.

Många av dessa barn har stora problem både hemma och i skolan trots anpassningar och särskilt stöd. Barnet kan därför ha nytta av behandling med ADHD-läkemedel. Målet med behandling är först och främst att förbättra uppmärksamhet, öka koncentrationsförmågan samt minska motorisk oro och ofrivillig impulsivitet.

Bättre motorisk kontroll leder till bättre samordnade rörelser och tydligare handstil. Barnen blir inte så lätt distraherade, får ro att arbeta och kan tänka bättre. Med ökad koncentration kan de fungera bättre än tidigare.

Om ADHD

Orsakerna till ADHD är ännu inte fullständigt kända, men ADHD betraktas numera som ett neuropsykiatriskt tillstånd med både biologiska och psykologiska orsaker. En sådan anses vara en obalans i överföring av nervsignaler i de delar av hjärnan som kontrollerar aktivitet och uppmärksamhet. Detta avvikande aktivitetsmönster i hjärnan kan bl.a. bero på bristande tillgång på eller nedsatt verkan av vissa signalämnen (främst dopamin och noradrenalin).

Vid brist på signalämnen arbetar hjärnan därför lite annorlunda än hos andra. Detta kan ge svårigheter med att styra beteende, vara uppmärksam och att sitta stilla (se faktaruta nedan). Det händer också att personer med ADHD säger eller gör saker som andra blir arga och ledsna över och inte förstår varför det blev fel.

Det är viktigt att komma ihåg att ADHD inte har något med intelligens att göra. Personer med ADHD är ofta charmiga, snabbtänkta, öppna och kreativa, så det finns också många positiva sidor med ADHD.

Känner du igen ditt barn i texten?

Fakta

- svårigheter vid ADHD

Uppmärksamhet: Barnet har svårt att lyssna en längre stund, drömmer sig bort eller börjar syssla med något annat. Barnet har svårigheter att följa instruktioner, speciellt i flera led och gör lätt slarvfel. Hon eller han kan verka glömsk och blir ofta av med sina saker.

Koncentration: Barnet tycker det är svårt att koncentrera sig och göra färdigt uppgifter, till exempel i skolan.

Aktivitet: Barnet vill röra på sig och är i farten, även när det borde vara stilla. Han eller hon har svårt att låta bli att "pilla" på saker och pratar lätt "för mycket", vilket kan medföra att andra störs.

Impulser: Barnet har svårt att vänta på sin tur, är snabb med att räcka upp handen i skolan utan att ha tänkt igenom sitt svar så noga. Pratar rakt ut och avbryter därigenom andra, blir lätt arg och kan säga ogenomtänkta saker.

MED FOKUS PÅ SKOL- DAGEN

Behandling av ADHD

Behandling av symptomen är ofta nödvändig för att ditt barn ska få ut så mycket som möjligt av skolgången. **Equasym Depot** används för behandling av ADHD som tillägg till psykosocialt och pedagogiskt stöd enbart efter att andra läkemedelsfria behandlingsmetoder har prövats, såsom samtalsterapi och beteendeterapi.

Läkemedel

Det finns två huvudtyper av läkemedel som används vid behandling av ADHD.

Det ena tillhör den grupp av läkemedel som kallas centralstimulerande medel, för att de stimulerar vissa delar av hjärnan.

Centralstimulerande läkemedel (t.ex. metylfenidat, lisdexamfetamin och dexamfetamin) verkar genom att öka tillgängligheten av signalämnen i hjärnan (främst dopamin), vilket förbättrar koncentrationsförmågan och hjälper barnet att arbeta mer fokuserat, lösa uppgifter och bättre styra sina impulser.

Effekten av dessa läkemedel varar olika lång tid på dagen beroende på hur de är sammansatta. **Equasym Depot** innehåller metylfenidat och är ett centralstimulerande medel.

Den andra typen av ADHD-läkemedel kallas för icke-stimulerande medel (t.ex. atomoxetin och guanfacin).

Båda typerna av mediciner har effekt vid ADHD och kan förbättra dess symptom i form av hyperaktivitet, impulsivitet samt svårigheter att bibehålla uppmärksamhet och koncentration.

Användning

Om **Equasym Depot** används på fel tider eller i fel dos kan den ge oönskade reaktioner. Det är därför mycket viktigt att ni gör som ni kommit överens om med er läkare.

Equasym Depot måste förvaras på sådant sätt att ingen annan får tillgång till den.

Fakta

- centralstimulerande medel

Centralstimulerande medel (t.ex. metylfenidat, dexamfetamin, lisdexamfetamin) underlättar överföring av signaler mellan nervcellerna. Då blir det lättare för barn med ADHD att tänka klart, förstå och ha kontroll över sin impulsivitet. Det är inte säkert att barnet känner så mycket när det börjar ta sitt läkemedel. Kanske får barnet höra att det går lättare med kompisarna och lärarna och då kan det i själva verket vara ett resultat av medicinen. Målsättningen är att vardagen ska bli enklare för barnet och för dess omgivning.

Kapslarna ser
ut så här i
verklig storlek

10 mg

20 mg

30 mg

40 mg

Equasym Depot finns i fyra styrkor:
10 mg, 20 mg, 30 mg och 40 mg.

Equasym Depot

Det finns andra läkemedel som innehåller samma aktiva substans som **Equasym Depot**, d.v.s. metylfenidat, men det finns trots detta olikheter mellan läkemedlen. Därför är det också skillnad på hur snabbt de verkar samt hur länge effekten varar. **Equasym Depot** är gjord för att ge bra effekt under hela skoldagen.

Så bör ditt barn ta Equasym Depot

På morgonen ska Equasym Depot tas före frukost. Ta den gärna med vatten, mjölk eller annan dryck. Om barnet inte klarar att svälja kapslar, kan du som förälder öppna dem och strö innehållet på en sked äppelmos, sylt eller annan "mjuk" mat. Om läkemedlet tas/ges med mjuk mat ska någon vätska, t.ex. vatten, tas efteråt. Kapslarna och kapselinnehållet får inte krossas eller tuggas.

Det är viktigt att äta en rejäl frukost på morgonen. Då får barnet ut så mycket som möjligt av skoldagen.

Hur det fungerar

Equasym Depot förbättrar aktiviteten i vissa områden i hjärnan, vilka är underaktiva. Läkemedlet kan bidra till att förbättra uppmärksamhet (att behålla uppmärksamheten), koncentrationsförmåga och att minska impulsivt beteende.

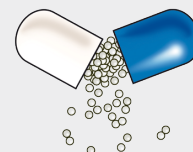
Fakta

- innehållet i kapseln består av två typer av korn

Equasym Depot är en form av metylfenidat med "modifierad frisättning" vilket innebär att läkemedlet frisätts gradvis under en tidsperiod som motsvarar skoldagen (8 timmar).

Kapslarna och kapselinnehållet får inte krossas eller tuggas.

Du ser ingen skillnad på de två korntyperna. Det är därför viktigt att hela kapselns innehåll intas vid samma tillfälle.

Så verkar
Equasym Depot
genom dagen.

Var noga med att hjälpa
ditt barn att komma ihåg
att ta Equasym Depot.

... och att äta sin frukost!

Då blir det enklare att
koncentrera sig i skolan.

Med mindre oro i kroppen
kommer barnet att ges
möjlighet att enklare umgås
med sina kamrater.

På kvällen har Equasym Depot
mindre effekt, då kan barnet bli
mer rastlöst igen.

EQUASYM[®] DEPOT
Metylfenidathydroklorid

MED FOKUS PÅ SKOL- DAGEN

Matrutiner

Förmiddag: Effekten av Equasym Depot stiger under förmiddagen så att ditt barn kan fungera bättre i skolan. Equasym Depot kan påverka aptiten så att ditt barn känner sig mätt. Om barnet har svårt att äta är det extra viktigt att ta sig tid att äta tillsammans med sina kamrater.

Eftermiddag och kväll: När barnet kommer hem från skolan och gör läxorna har Equasym Depot fortfarande viss effekt, men på kvällen verkar det inte längre. Ta god tid på er och ät gärna tillsammans hela familjen, om det är möjligt. Kvällsmåltiden är ett bra tillfälle att sammanfatta dagen och känna gemenskap. En kvällsmacka med mjölk eller juice lite senare på kvällen är bra för den som under dagen upplever minskad aptit under medicineringen.

Fakta

Det är viktigt att komma ihåg att:
Att ta Equasym Depot före frukost.
Då hjälper den barnet genom hela skoldagen. När ni är hemma på kvällen har Equasym Depot inte längre någon verkan.

Biverkningar

Precis som andra läkemedel kan också **Equasym Depot** ge biverkningar. Mycket vanliga biverkningar är sömnlöshet, nervositet och huvudvärk. Märker ni någon oväntad förändring är det viktigt att diskutera detta med er läkare. För mer information läs också bipacksedeln i läkemedelsförpackningen.

Om ditt barn glömmar att ta Equasym Depot – vänta till nästa dag och ta då bara nästa dos som vanligt.

Fakta

När behandling med **Equasym Depot** inleds planeras kontroller hos er läkare, sjuksköterska och annan personal enligt ett särskilt schema.

Bra att veta om behandling med Equasym Depot

- **Equasym Depot** används för behandling av ADHD som tillägg till psykosocialt och pedagogiskt stöd.
-

- **Equasym Depot** hjälper till med överföring av signaler mellan hjärncellerna så att barnet:

- lättare håller kvar uppmärksamheten, blir mindre lättstörd och kan koncentrera sig
 - blir mindre styrt av impulser (tänker först innan det handlar)
-

- **Equasym Depot** tas på morgonen och verkar under hela skoldagen – även vid lunchtid.
-

- **Equasym Depot** har ingen eller nästan ingen verkan på kvällen.

- **Equasym Depot** ökar inte risken för missbruk när läkemedlet används på rätt sätt.
-

- Förvara **Equasym Depot** på ett säkert ställe så att obehöriga inte kan få tag på läkemedlet.
-

- **Equasym Depot** kan ge biverkningar som t.ex. nedsatt aptit, huvudvärk, hjärtklappning och sömnproblem.

Om ert barn besväras av biverkningar ska du tala med er läkare.

- Vid utlandsresa måste ni ha med er ett intyg om Equasym Depot. Fråga er läkare om detta.
-

Denna vägledning är ett tillägg till bipacksedeln som följer med läkemedelsförpackningen. Läs alltid bipacksedeln noggrant innan läkemedlet börjar användas.

Ni måste komma ihåg att förvara Equasym Depot på ett säkert ställe där bara barnet eller ni som föräldrar kan komma åt den.

❖ **Narkotikaklass: II - Narkotika med medicinsk användning**

Equasym[®] Depot (metylfenidathydroklorid) 10, 20, 30, 40, 50, 60 mg, hårda kapslar med modifierad frisättning. **Vad Equasym Depot är och vad det används för:** Equasym Depot används för att behandla ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) hos barn och ungdomar i åldrarna 6 till 18 år efter att andra läkemedelsfria behandlingsmetoder har prövats, såsom samtalsterapi och beteendeterapi. Förbättrar aktiviteten i vissa områden i hjärnan, vilka är underaktiva. Kan bidra till att förbättra uppmärksamhet, koncentrationsförmåga och att minska impulsivt beteende. Equasym Depot ges som en del i ett behandlingsprogram, som vanligtvis består av: psykologisk terapi, utbildning och social terapi. **Använd inte Equasym Depot:** om du eller ditt barn är allergisk mot metylfenidat eller något annat innehållsämne i detta läkemedel, har problem med sköldkörteln, har förhöjt tryck i ögat (glaukom), tumör i binjuren (feokromocytom) eller en åttstörning som gör att du inte känner dig hungrig eller inte vill äta, har mycket högt blodtryck eller har förträngningar i blodkärlen, har eller har haft hjärtproblem såsom hjärtinfarkt, oregelbunden hjärtrytm, smärta eller obehagskänsla i bröstet, hjärtsvikt, hjärtsjukdom eller har ett medfött hjärtproblem, har haft problem med blodkärlen i hjärnan såsom stroke, utvidgade eller försvagade blodkärl i hjärnan (aneurysm), förträngningar eller blockerade blodkärl, eller inflammation av blodkärlen (vaskulit), har psykiska problem såsom psykopatiska eller borderline personlighetsstörning, psykotiska symtom eller schizofreni, självmordstankar, allvarlig depression eller mani. Om du känner dig osäker, prata med läkare eller apotekspersonal. **Varningar och försiktighet:** Tala med läkare eller apotekspersonal innan du eller ditt barn tar Equasym Depot om du eller ditt barn har lever- eller njurproblem, har sväljsvårigheter eller problem med att svälja hela tabletter, har en förträngning eller ett hinder i magtarmkanalen eller matstrupen, har haft kramp (krampfall, epilepsi) eller onormala fynd vid mätning av hjärnaktiviteten (EEG), någonsin har missbrukat eller varit beroende av alkohol, receptbelagda läkemedel eller "partydroger", har svårkontrollerade upprepade ryckningar i någon kroppsdel eller upprepar ljud och ord (tics), inte tål vissa sockerarter. Tala om för läkare eller apotekspersonal om du eller ditt barn tar, nyligen har tagit eller kan tänkas ta andra läkemedel. Tala om för din läkare om du eller ditt barn kommer att genomgå en operation (Equasym Depot ska inte tas på operationsdagen om en speciell typ av narkosmedel/bedövningsmedel används). Tala om för läkare eller apotekspersonal innan Equasym Depot används om du eller din dotter: är sexuellt aktiv, är gravid eller tror att du kan vara gravid, ammar eller planerar att amma. **Körförmåga och användning av maskiner:** Du eller ditt barn kan känna yrsel, ha problem med att fokusera eller få dimsyn vid användning av Equasym Depot. Om detta händer kan det vara riskfyllt att göra saker som att köra fordon och använda maskiner, cykla, rida eller klättra i träd. Du är själv ansvarig för att bedöma om du är i kondition att framföra motorfordon eller utföra arbeten som kräver skärpt uppmärksamhet. Tala om för din läkare om du eller ditt barn inte mår bättre efter 1 månads behandling. Om du eller ditt barn fått i sig för stor mängd läkemedel, eller om t.ex. ett barn fått i sig läkemedlet av misstag kontakta läkare, sjukhus eller Giftinformationscentralen (tel. 112). **Eventuella biverkningar:** Vissa biverkningar kan vara allvarliga. Om du eller ditt barn får någon av följande biverkningar, kontakta omedelbart sjukvården: hjärtklappning (oregelbunden hjärtrytm), förändringar i humör, humörsvingningar eller personlighetsförändringar, självmordstankar eller självmordskänslor, se, känna eller höra saker som inte finns (detta är tecken på psykos), okontrollerbart tal eller rörelser (Tourette's sjukdom), tecken på allergi, känna sig ovanligt exalterad, överaktiv eller ohämmad (mani), hjärtinfarkt, kramp (krampfall, epilepsikramp), flagnande hud eller röda, blåaktiga utslag, muskelkramp som inte kan kontrolleras och som påverkar ögonen, huvudet, nacken, kroppen och nervsystemet (detta beror på tillfälligt brist på blodtillförsel till hjärnan), förlamning eller problem att röra sig, synsvårigheter eller talsvårigheter (kan vara tecken på problem med blodkärlen i hjärnan), minskat antal blodkroppar (röda och vita blodkroppar samt blodplättar), vilket kan göra dig mer infektiöskänslig och göra att du lättare blöder eller får blåmärken, en plötslig ökning av kroppstemperaturen, mycket högt blodtryck och svåra kramp (neuroleptiskt malignt syndrom), återkommande vanföreställningar, oförklarlig svimning, bröstsmärta eller andfåddhet (kan vara tecken på hjärtproblem). Om du eller ditt barn får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Det gäller även biverkningar som inte nämns här. Läs noga igenom bipacksedeln innan du börjar använda Equasym Depot. Förkortad information baserad på bipacksedel daterad 2024-05-21. Kontakt: Takeda Pharma AB, infoweden@takeda.com, tel. 08-731 28 00, www.takeda.se.